Түркістан облысы
Шардара ауданы

«Бекітемін»
«Шардара» мектеп-лицей директоры: Д.Ө.Құлмаханбет

« Қауіпсіз балалық шақ -заң мен тәртіп »
Психологиялық алдын алу,ағарту жұмысы

Педагог-психолог: Ф.Жумабаева

2026-2027 оқу жылы

Scanned with CamScanner

«ҚАУІПСІЗ БАЛАЛЫҚ ШАҚ – ЗАҢ МЕН ТӘРТІП»

Педагог-психологтың баяндамасы

Құрметті ұстаздар, қадірлі ата-аналар және оқушылар!

Бүгінгі біздің бас қосуымыздың негізгі мақсаты – жас ұрпақтың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, құқықтық сауаттылығын арттыру және балалар арасында өзара сыйластық пен жауапкершілік мәдениетін қалыптастыру.

Қауіпсіз балалық шақ – әр баланың басты құқығы. Бала өзін мектепте де, үйде де, достарының арасында да қауіпсіз әрі еркін сезінуі керек. Қауіпсіз орта дегеніміз – тек сыртқы қауіптен қорғану емес. Ол – баланың ойын ашық айта алатын, көмек сұраудан қорықпайтын, өзіне деген құрметті сезінетін психологиялық жайлы орта.

Қазіргі таңда балалар мен жасөспірімдер түрлі әлеуметтік және психологиялық жағдайларға тап болуы мүмкін. Құрдастар арасындағы түсініспеушілік, буллинг, кибербуллинг, әлеуметтік желідегі жағымсыз әсерлер, жанжалдар мен құқық бұзушылықтар – мұның барлығы баланың көңіл күйі мен психологиялық жағдайына әсер етеді.

Сондықтан әрбір оқушы **өз құқығын ғана емес, өз міндетін де білуі қажет.**

Заң мен тәртіпті сақтау – қорқыныштан немесе жазадан сақтану емес. Бұл – өз әрекетіңнің салдарын түсіну, өзгеге құрметпен қарау және қоғам алдындағы жауапкершілікті сезіну.

Оқушыларға айтарым:

Егер сізді біреу қорқытып, қорлап, кемсітіп немесе қысым көрсетсе – **үндемей қалмаңыз.**
Егер қандай да бір жағдай сізді алаңдатса – **сенімді ересек адамнан көмек сұраңыз.**
Егер әлеуметтік желіде сізге қауіп төндіретін хабарлама немесе ұсыныс келсе – **оны елемей, ата-анаңызға немесе мұғалімге хабарлаңыз.**

Көмек сұрау – әлсіздік емес. Керісінше, бұл – өз қауіпсіздігіңізге жауапкершілікпен қараудың белгісі.

Сонымен қатар әр оқушы өз сөзі мен ісіне жауап бере білуі керек. Біреуді мазақ ету, қорлау, әдейі ренжіту, төбелес ұйымдастыру немесе әлеуметтік желіде басқа адамды кемсітетін ақпарат тарату – жай ғана «әзіл» емес. Мұндай әрекеттердің адамға психологиялық зиян келтіруі мүмкін екенін әрқайсымыз түсінуіміз қажет.

«Заң мен тәртіп» – қауіпсіз қоғамның негізі. Ал қауіпсіз қоғамды қалыптастыру мектептен, отбасынан және әр баланың өзінен басталады.

Scanned with CamScanner

Құрметті оқушылар!

Бір-бірімізді сыйлайық.
Бір-бірімізді тыңдай білейік.
Қиындыққа тап болған досымызды жалғыз қалдырмайық.
Қауіпті жағдайды көргенде бейжай қарамайық.
Өз құқығымызды қорғай отырып, өзгенің құқығын да құрметтейік.

Әр баланың балалық шағы бақытты, алаңсыз және қауіпсіз өтуге тиіс.

Сондықтан **«Қауіпсіз балалық шақ» – баршамызға ортақ жауапкершілік.**

Бала қауіпсіз болса – отбасы тыныш.
Отбасы тыныш болса – қоғам тұрақты.
Ал заң мен тәртіп сақталған жерде **қауіпсіз болашақ қалыптасады.**

Назарларыңызға рақмет!

Scanned with CamScanner

«Шардара» мектеп-лицейінде 8-11 сынып оқушыларымен «Қауіпсіз балалық шақ » жобасы аясында өткізілген жиналыстың ХАТТАМАСЫ № 2

Өткізілген күні: 07.09.2026ж
Қатысқан оқушы саны:167
Қатысқан мамандар:
«Шардара» мектеп-лицейінің директоры- Л.Ө.Құлмаханбет;
Шардара АПБ-ның бастығының орынбасары полиция полковнигі -Қ.Сатыбалдиев;
Шардара АПБ-ның ККБ КТИЖ УПИ полиция капитаны - Г.Ш.Сабден;
Шардара АПБ-ның ККБ КТИЖ УПИ полиция капитаны – Л.У.Тилегенова;
ДТЖЖО – С.К. Динасилов;
Педагог-психолог – Ф.З.Жумабаева;
Мектеп медбикесі-К.Игиликова;
Сынып жетекшілер.

Күн тәртібінде:

1. Құқықбұзушылықтың алдын алу
2. Жолда жүру қауіпсіздігі мен ережесі

Тыңдалды:

1. «Шардара» мектеп-лицейінің директоры – Л.Ө.Құлмаханбет. Жиналысты ашып беріп, күн тәртібіндегі мәселелерімен таныстырып өтті. Биылғы 2026-2027 оқу жылымен оқушыларды құтықтап, әрқушы мектеп ережесін сақтау міндетті екенін айтты. Сонымен қатар әрбір оқушының болашағы жарқын болуы үшін білім алуларын, тәрбиелі болуларын айтып өтті. Адамға зиян келтіретін дүниелерден сақ болуларында айтып өтті.

2. Шардара АПБ-ның бастығының орынбасары полиция полковнигі-Сатыбалдиев Қасымхан. «Баланың қауіпсіздігі маңызды» тақырыбындағы түнгі рейд және құқықбұзушылықтың алдын алу шаралары туралы хабарлама жасады. Адам өміріне қауіп төндіретін зиянды заттарға тоқталып, айтып өтті. Мәселен наркотиктің, спиртті ішімдік, темекінің т.б адам денсаулығына әкелетін зиянын айтып өтті. Кешкі сағат 10^{00} –ден кейін көшеде, ойын сауық мекемелерінде, жалпы түнгі мезгілде жүруге тыйым салынатындығын, кәмелет жасқа толмағандардың, мектеп қабырғасында оқып жүрген оқушыларға көлік басқаруға қатаң тыйым салынғандығын айтып өтті. Сонымен қатар жолда жүру ережелімен таныстырып өтті. Кәмелетке толмағандар арасында және кәмелетке толмағандарға қатысты буллингтің, жәбірленудің, зорлықтың, қатыгездіктің алдын алу жөнінде кәмелетке толмағандардың вэйпарды, электронды темекілерді, темекі бұйымдарын, кальяндарды пайдаланудың және нашақорлықтың алдын алу, кешкі мезгілдерде жалғыз жүрмеу, бейтаныс адаммен сөйлеспеу, сабақ кезінде қалаға, тойханаларға бармау, жол көлік ережесін сақтау, көлік айдамау туралы барынша мағұлматтар берді. Дәйекті мысалдарды келтіре отырып,

Scanned with CamScanner

жасөспірімдерді тура жолдан тайқымауға керісінше, мүмкіндік бар кезде білім алуға шақыруды. Қашанда құқықтық тұрғыдан сауатты болып, заң талаптарын жетік білген жасөсіпірімдер ешқашан теріс әрекеттерге бармайтындығын, заңды білмеу ешкімді жауапкершіліктен босатпайтындығын айтып өтті.

3. Шардара АПБ-ның ККБ КТИЖ УПИ полиция капитаны - Г.Ш.Сабден.

Ең қауіпсізі — бағдаршам бар қиылыстан өту. Егер жақын жерде бағдаршам болмаса, реттелмейтін жаяу жүргіншілер өткелі деп аталатын "зебрамен" жүрген жөн.

Егер бағдаршам немесе жаяу жүргіншілер өткелі жоқ болып, жолды тек кесіп өтуге тура келсе, қауіпсіздікке баса мән бере отырып, тіке өту қажет. Жолдың екі жағы да анық көрінетін тұстан өткен абзал. Жолдағы жаяу жүргіншілердің қауіпсіздігі туралы айтып өтті. Жаяу жүргіншілер жаяу жүргіншілер жолымен немесе жаяу жүргіншілер жолымен, ал олар болмаған жағдайда жол жиегімен, велосипед жолымен немесе жол бөлігінің шетімен бір қатарда жүруі керек. Егер жаяу жүргінші велосипедті, мотоциклді немесе мопедті басқарса, ол көлік құралының жүру бағытымен жүруі керек. Жаяу жүргінші өтіп бара жатқан көлікке жақын жерде тоқтамауы керек. Оқушыларға көше ережелері мен қауіпсізді туралы жан-жақты түсіндіріп айтып өтті.

4. Шардара АПБ-ның ККБ КТИЖ УПИ полиция капитаны – Л.У.Тилегенова.

Оқушыларға түнгі жүріс пен тәртіп бұзудың артында көбіне назар жетіспеушілігі мен бақылаудың әлсіреуі тұратынын айтты. Соңғы кезде жасөспірімдер арасында болып жатқан келеңсіз оқиғалар туралы айтып, оның зардаптары туралы да айтып өтті. Оқушыларға тәртіпке бағыну керектігін, ата-аналарының үміттерін ақтау керектігін, болашақ жастардың қолында екендігін айта кетті.

Еліміздің болашағы сендерсіңдер, сендер тәртіпті, білімді болуларың керек. Сендермен әрқашан бірге жұмыс жасаймыз, біз сендерге сенеміз деді.

Педагог-психолог Ф.Жумабаева. Оқушыларға дөрекі сөздер мен балағаттаудың психологиялық зияны туралы айтып өтті. Әлеуметтік желіде бір-бірін ренжітетін сөздер жазу буллингке жатады және ол үшін жауапкершілік қарастырылатындығын ескертті. Буллингтің алдын алу туралы әңгіме жүргізді. Төменгі сынып оқушыларынан ақша талап ету, қорқыту, мазақ ету-бұл заңмен жазаланатын әрекет екендігін айтты.

Оқушыларға қандай да бір күйзеліске түскен жағдай да оны ең сенімді адаммен бөлісіп, шешу жолын табу керек деді. Кей жағдайда ата-анасына айта алмай қиналатын кездер болады. Ондай кезде мектеп психологына немесе сынып жетекшісіне хабардар еткендерің дұрыс деді. Қандай қиын жағдай болса да оның шешілетінін айтып түсіндірді. Өмірде ең қымбат, құнды нәрсе сендердің денсаулықтарың, өмірлерің. Оны бағалаңдар деді. Сендер біздің жемісімізсіңдер, сондықтан мұғалімдермен ашық сөйлесуге, ойларын ашық айтуға, сұрақтар болса қоюларын айтты.

Мектепте орналасқан «Сенім жәшігіне» сұрақтар қалдыруларын, оны жіті қарап жұмыстар жасалынатындығын айтты.

Жиналыс барысында оқушылар түрлі сұрақтар қойды:

- балағат сөз айту заңмен қарастырылған ба?
- ашумен айтылған сөз де құқық бұзушылыққа жата ма?

Scanned with CamScanner

- қай жастан бастап әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тартыламыз?
- бізге дөрекі сөздер айтқан адамға қалай жауап береміз?

Оқушылардың сұрағына мектеп инспекторы Г. Сабденова ҚР әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексі мен ҚР Қылмыстық кодексі бойынша түсіндіріп өті.

Қаулы етеді:

1.Құқық бұзушылықтың алдын алу жұмыстары тұрақты түрде жасалынсын.

2. «Қауіпсіз балалық шақ» жобасы аясындағы іс-шаралардың орындалуы кестеге сай жалғастырылсын.

Жиналыс төрайымы: **Л.Ө.Құлмаханбет**

ДТЖЖО: **Г.Ахатова**